

Aan de leden van de Eerste Kamer

Datum : 9 juni 2014
Onderwerp : Kostendelersnorm/ Mantelzorgboete
Behandeld door : Ans de Rooij

Geachte mevrouw, heer,

De staatssecretaris van SZW heeft op 28 mei de vragen van de leden van uw Kamer over de wijziging van de Wwb en enkele andere wetten (33801) beantwoord. De CSO, waarbinnen ouderenorganisaties Unie KBO, PCOB, NOOM en NVOG, samenwerken, is verheugd dat de invoering van de kostendelersnorm voor AOW-gerechtigden met een jaar is uitgesteld. Wij hopen dat het uitstel van deze kostendelersnorm daadwerkelijk zal leiden tot afstel.

Volgens de CSO vragen een tweetal nog niet opgeloste knelpunten m.b.t. de kostendelersnorm, inmiddels verworden tot de zo bekende mantelzorgboete dringend uw aandacht.

Aanvullende Inkomensondersteuning Ouderen (AIO)

Het eerste knelpunt betreft de AOW-gerechtigden met een onvolledige AOW die een aanvullende AIO-uitkering hebben. Het gaat hierbij in de meeste gevallen om allochtone ouderen. Wanneer deze AOW-gerechtigden bij hun kinderen gaan inwonen omdat zij zorg nodig hebben, worden zij wel geconfronteerd met de kostendelersnorm. Hun AIO-uitkering wordt gekort. Hoe meer personen er op hetzelfde adres wonen, hoe lager de AIO-aanvulling zal worden. Deze korting is vele malen hoger dan de (uitgestelde) kostendelersnorm in de AOW. Deze ouderen met een AIO-aanvulling gaan er honderden euro's per maand op achteruit.

De CSO is van mening dat de AIO niet gelijkgeschakeld kan worden met de Wwb. De AIO is weliswaar technisch gezien 100% bijstand, maar de situatie van AIO-ers en bijstandsgerechtigden is wel heel verschillend. Dat rechtvaardigt dat er in dit geval aangesloten moet worden bij de kostendelersnorm in de AOW en niet bij die in de bijstand.

De CSO staat op het standpunt dat de mantelzorgsituatie bepalend zou moeten zijn en die is voor AOW-ers met en zonder AIO precies hetzelfde. De argumenten die de staatssecretaris gebruikt om de kostendelersnorm in de AOW uit te stellen, zijn onverkort van kracht voor de AOW-gerechtigden met AIO. (De regering heeft oog voor de samenloop van de

kostendelersnorm in de AOW met de hervormingen in de (mantel)zorg. De invoering van de kostendelersnorm in de AOW wordt daarom met een jaar uitgesteld.) De CSO vindt het daarom dan ook niet meer dan vanzelfsprekend en redelijk dat ook voor de AIO-ers de invoering wordt uitgesteld.

De mantelzorger met een uitkering

Een ander knelpunt is de positie van mensen met een bijstandsuitkering die hun zorgbehoevende ouder(s) in huis nemen. Deze mantelzorgers krijgen ook te maken met een mantelzorgboete: zij worden gekort op hun bijstandsuitkering. Bijstandsgerechtigden worden enerzijds verplicht om vrijwilligerswerk te doen, bijvoorbeeld de zorg voor ouderen, terwijl als zij hun eigen ouders verzorgen gekort worden op hun uitkering. Dit is de omgekeerde wereld!

De beslissing om bij kinderen te gaan inwonen is een ingrijpende beslissing. Het gaat om situaties waarbij ouderen niet meer voor zichzelf kunnen zorgen. Zonder de zorg van hun kinderen, zouden ze naar een verzorgingshuis moeten gaan. Inwonen bij de kinderen wil niet zeggen dat ouderen en kinderen minder kosten hebben. Het gaat niet om een gezin waarin de kosten van levensonderhoud worden gedeeld maar om het samenwonen van twee huishoudens met eigen kosten. Eventuele financiële voordelen van het delen van de woning worden teniet gedaan door de extra zorgkosten die deze ouderen hebben.

De CSO is van mening dat de mensen met een bijstandsuitkering die samenwonen met iemand die zorg nodig heeft (de mantelzorgers), niet gekort mogen worden op hun uitkering.

Uiteraard bereid een en ander nader toe te lichten,

Hoogachtend,

H.M.E. Cliteur,
directeur